

Téama: Fuinneamh Suirbhé Fuireachais

Oiriúnach do gach dalta

Aidhm: a fháil amach cé mhéad gléas a fhágtar ar siúl nó ar fuireachas nuair nach mbíonn siad in úsáid.

Is ionann **cumhacht fuireachais** agus an fuinneamh a úsáideann gléasanna áirithe nuair nach bhfuil siad ar siúl ach nuair atá siad plugáilte isteach sa soicéad. Is minic gur cur amú cumhachta é gléas leictreonach nó plocóid chuibhithe a fhágáil plugáilte isteach. Tugtar “vaimpíirí fuinnimh” ar na gléasanna seo a chuireann fuinneamh amú mar bíonn siad ag diúl fuinnimh sa bhaile de réir a chéile!

Is bealach iontach é suirbhé fuireachais lena fháil amach cé mhéad de na gléasanna ar scoil a fhágtar ar siúl nó ar fuireachas nuair nach mbíonn siad in úsáid, agus iad ag cur le hídiú fuinnimh dá bharr. Tá sé seo mar chuid de **Chéim 2 den Athbheithniú Comhshaoil**.

Beidh sibh in ann na torthaí ón Suirbhé Fuireachais a úsáid lena fháil amach conas is féidir libh fuinneamh a shábháil ar scoil trí ghléasanna a chasadh as nuair nach mbíonn siad in úsáid. Tá sé seo mar chuid de **Chéim 3 den Athbheithniú Comhshaoil**.

Tá nasc idir seo agus an **obair Churaclaíom ag Céim 5 – an Mhatamaitic, an Ealaín agus an Teicneolaíocht Faisnéise (TF)** a úsáid chun graif agus léaráidí a chruthú leis na torthaí ón suirbhé a léiriú.

Bainigí úsáid as an mbileog ghníomhaíochta atá ceangailte leis seo chun na gléasanna ar fad sa scoil a aithint. Ná déanaigí dearmad ar na seomraí nach n-úsáideann na daltaí de ghnáth, an seomra foirne mar shampla, ach bígí cinnte cead a fháil ar dtús.

Is minic a bhíonn lipéad fuinnimh ar ghléas nua, ach mura bhfuil lipéad ar fáil is féidir cuardach a dhéanamh ar líne chun tuilleadh eolais a fháil ar an ngléas. Is féidir céim bhreise a thabhairt agus tuilleadh eolais a fháil ó Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann maidir le gléasanna leictreacha a rátáil.

www.seai.ie/blog/label-help-shopping

Téama: Fuinneamh Suirbhé Fuireachais

*Oiriúnach do
gach dalta*

Roinnt fíricí tábhachtacha faoin mód fuireachais:

Nuair a bhíonn siad sa mhód fuireachais, úsáideann gléasanna idir 10% agus 30% den fhuinneamh a theastaíonn uathu de ghnáth.

Nuair a bhíonn siad sa mhód fuireachais, úsáideann gléasanna áirithe (na consóil cluichí is nuaí, mar shampla) suas le 50% den fhuinneamh a theastaíonn uathu de ghnáth. Sin toisc go dteastaíonn níos mó cumhachta ó na grafaicí ardchaighdeáin, ón luas tapa agus ón nasc idirlín a úsáideann na cluichí is nuaí. Dá mhéad gníomhartha a dhéanann gléas sa chúlra is ea is mó cumhacht a theastaíonn uaidh agus é sa mhód fuireachais.

Ní mór an lasc ar an mballa a chur as nó an gléas a phlugáil amach fiú nuair nach bhfuil sé in úsáid chun cumhacht a shábháil. Mar shampla, úsáidfídh luchtair gutháin atá plugáilte isteach ag an mballa, ach nach bhfuil ceangailte le guthán, suas le 10% den fhuinneamh a úsáideann sé de ghnáth. Má chuireann tú do lámh ar an luchtair, tabharfaidh tú faoi deara go n-éiríonn sé te tar éis tamaill. Cuirtear a lán fuinnimh amú ar scoil mar gheall ar theilgeoirí, ríomhairí glúine, cláir idirghníomhacha agus fótachóipeálaithe.

D'fhéadfadh sibh feachtas "Cas as é!" a chur le bhur suirbhé fuireachais agus póstaeir a chur suas ina aice le lasca solais agus gléasanna leictreacha mar mheabhrúchán do dhaoine.

Téama: Fuinneamh Foghlaimíge faoi ghléasanna Gníomhartha agus Iniúchadh

*Oiriúnach don
iar-bhunscoil*

Monatóir Fuinnimh Plugála (Monatóir Fuinnimh a phlugálann tú isteach)

Tomhaisfidh an monatóir seo an méid fuinnimh a úsáideann gléasanna leictreacha na scoile. Cabhróidh sé libh na gléasanna a úsáideann an méid is mó fuinnimh a aithint ionas gur féidir libh úsáid níos ciallmhaire a bhaint astu. Dá bhrí sin, beidh sibh in ann níos lú fuinnimh a úsáid agus airgead a shábháil ar na billí leictreachais.

Beidh sé seo thar a bheith cabhrach sula gceannóidh sibh gléas nua don scoil, nuair is mian libh gléasanna atá ann cheana féin a sheiceáil, nó más mian libh a fháil amach cé mhéad fuinnimh a úsáideann gléasanna a bhíonn ar siúl ar feadh tréimhsí fada.

Conas monatóir fuinnimh plugála a úsáid

Plugálann tú an monatóir isteach sa soicéad mar a dhéanfa le gléas ar bith a bhfuil trí phionna air. Ansin, plugálann tú an gléas, citeal mar shampla, isteach sa mhonatóir. Nuair a chasfaidh tú air an gléas feicfidh tú cé mhéad fuinnimh atá á úsáid aige ar an scáileán.

Tá Fearais Fuinnimh Baile ar fáil i leabharlanna áitiúla, Monatóir Fuinnimh Plugála san áireamh – féach anseo:

thinkenergy.ie/energy-saving-kit/find-a-kit/

Agus is féidir libh tuilleadh eolais a fháil anseo:

thinkenergy.ie/energy-saving-kit/whats-in-the-kit/plug-in-energy-monitor/

Téama: Fuinneamh

Suirbhé Fuireachais

Vaimpíirí Fuinnimh a Nochtadh

Oiriúnach do gach dalta

Gléas	Cé mhéad atá ann?	An bhfághtar ar siúl nó ar fuireachas é? ✓/x	Rátáil Fuinnimh ar an Lipéad
	Ródaire WiFi		
	Teilifíseáin		
	Cuisneoirí		
	Citil		
	Fótachóipeálaithe		
	Bolgáin Solais		
	Gléasanna eile ar fuireachas		
	Printéirí		
	Cloig (a úsáideann cadhnra nó cineálacha eile clog)		

Téama: Fuinneamh Suirbhé Fuireachais Vaimpíirí Fuinnimh a Nochtadh

*Oiriúnach do
gach dalta*

Gléas	Cé mhéad atá ann?	An bhfághtar ar siúl nó ar fuireachas é? ✓/x	Rátáil Fuinnimh ar an Lipéad
	Cluasáin (AirPods, etc.)		
	Rianairí nó uaireadóirí cliste		
	Ríomhairí glúine		
	Uirlisí a phlugáiltear isteach		
	Gutháin		
	Radaitheoirí		
	Cláir idirghníomhacha		
	Teilgeoirí		
	Gléasanna cluichí		

Téama: Fuinneamh

Suirbhé Fuireachais

Vaimpíirí Fuinnimh a Nochtadh

Oiriúnach do gach dalta

Gléas	Cé mhéad atá ann?	An bhfágtar ar siúl nó ar fuireachas é? ✓/x	Rátáil Fuinnimh ar an Lipéad
	Miasniteoirí		
	Micreathonnáin		
	Seinnteoirí DVDanna		
	Seinnteoirí Raidió		
Is féidir libh cur leis an liosta anseo...			